

θε πώς γένηκε ἀπ' τὰ πολλὰ δάκρυα τῆς Βίλας, τῆς ἔδωκε τὰ μάτια τῆς ὅπως τᾶθελε καὶ τῆς δώρησε τὸ μέρος κείνο πού λέγεται Ζέτα νὰ τῶχει στήν κατοχή τῆς.

Τὸ ἐπεισόδιο τοῦτο μᾶς θυμίζει τὸ τάλαντο τοῦ πάππου τοῦ Νικολάου, Ρὰδ (Πέτρου τοῦ II) πού σ' ἔδλη του τῆ ζωῆ κατάγεινε σὲ ζητήματα μεταφυσικά κ' ἔγραψε κ' ἕνα βιβλίο σχετικό, μὲ τὸν τίτλο «Ἡ ἀχτίδα τοῦ μικρόκοσμου», ἔργο πού ὡς τὰ τώρα δὲν ζετιμήθηκε ὅσο ἔπρεπε.

Μὲ τὸ ἐπεισόδιο τῆς λίμνης τελειώνει ἡ πρώτη χυνοποριάτικη συνάντηση τοῦ ποιητῆ μὲ τὴ Βίλα καὶ συμφωνεῖνε νὰ ἰδωθοῦνε πάλι τὴν ἀνοιξή.

Πιστὴ στὸ λόγο τῆς ἡ Βίλα ἔρχεται τὴν ἀνοιξή μ' ἕνα λουλούδι στὸ χέρι γιὰ τὸν ποιητῆ, πού τῶκοψε, λέγει, ἀπὸ τὸ κάμπο τοῦ Κόσοβου. Ὁ ποιητῆς ἐπιχειρεῖ ἕνα ταξίδι μὲ τὴ Βίλα ἀπὸ τὸ Τσερνοσβίτς ὡς τὴ Σκόδρα, ὅπου στὸ δρόμο ἡ Βίλα τοῦ ἀνιστορεῖ τὴν ἱστορία τοῦ Σερβικοῦ ἔθνους ἀπ' τὴς ἀρχές του ὡς τὴν πτώση τῆς Σερβικῆς αὐτοκρατορίας στὸν κάμπο τοῦ Κόσοβου. - Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ βιβλίου τῶχει πιασμένο ἡ ἱστορία ἀφτῆ.

Σὲ πολλὰ μέρη ὁ ποιητῆς βγαίνει ὄξω ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ θεματός του καὶ παραδίνεται σὲ ποιητικούς ρεμβασμούς.

Τὸ ἔπος τοῦτο τοῦ βασιλέα Νικολάου ἂν καὶ εἶναι γιομάτο ἀπὸ ἱστορικὰ γεγονότα, σὲ πολλὰ μέρη πλημμυράει ἀπὸ καθάριο λυρισμὸ καὶ ἀπὸ ὑποκειμενισμὸ τοῦ ποιητῆ. Μαζὶ μὲ τὸ λυρισμὸ τὸ ἔργο τοῦτο ξεχωρίζει γιὰ τὴ σοφία του καὶ τὴν κριτικὴ πού ξεπέφτει καμιά φορά σὲ τόνο σατυρικό, σὰν π.χ. κεῖ πού ἡ Βίλα ζωγραφίζει τὴς ἀδυναμίες τοῦ Σέρβου, δηλαδὴ καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ ποιητῆ.

Τὸ ἔργο τελειώνει μὲ τὴ μάχη τοῦ Κόσοβου καὶ τὴν καταστροφὴ τοῦ Σερβικοῦ κράτους ἐκεῖ, καταστροφὴ πού κατόπι ξανάφερε τὴν ξαναγέννηση τοῦ Σερβικοῦ λαοῦ καὶ τὸν ἔκανε νὰ πάρει ἄλλο δρόμο, πού τὸν ἀκολουθεῖ ὡς τώρα, ἔχοντας ἕνα καὶ μόνο σκοπὸ, τὴν ἔνωση ὅλων τῶ Σέρβων.

Αὐτὴ εἶναι ἡ περίληψη τοῦ ἔργου τοῦ Νικολάου πού ὅλοι οἱ Σέρβοι τὸ προσδεχτήκανε μὲ μεγάλη χαρὰ γιατί κεῖ μέσα βλέπουν ὅλοι τους τὴν ἱστορία σὰ σὲ καθρέφτη.

Ὁ βασιλέας Νικόλαος ἔχει γράψει καὶ πολλὰ ἄλλα ποιήματα, πού ἀνάμεσό τους ξεχωρίζει τὸ «Θὰ πίνουμε κρασί» κτλ.

Πόλη

ΝΙΚΟΣ ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ

ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

(ΣΑΠΦΩ)

Πανούργα κόρη τοῦ Διός, ἀθάνατη Ἀφροδίτη,
Σύ, δολοπλόκα, ξάκουσε τὸν πόθο μου καὶ κάνε
στὴς λύπες καὶ κακοτυχίες, ἀδάμαστη νὰ μείνη
μέσα στὸ στήθια μου ἡ καρδιά. Κ' ἔλα σιμὰ μου πάλι,
σὰ μιὰ φορά κ' ἕναν καιρό, πού στή φωνή μου ἀπάνου,
ἀφίνοντας γιὰ χάρη μου τοῦ Δία τὸ παλάτι,
τόλόχρυσο, ξεκίνησες μὲ τᾶρμα σου τὸ θεῖο
πουλιά, σπουργίτες ὁμορφοί, ταχύπτεροι σὲ φέρναν
μὲ δυνατὸ φτερούγισμα, σκίζοντας τὸν αἰθέρα
καὶ φάνηκες, πανέμορφη, πάνου στή γῆ τὴ μαύρη.
Τότες, ἀθάνατη Θεά, μὲ τὸ χαμόγελό σου,
μάρωταγες τί νᾶπαθα, γιατί σὲ προσκαλοῦσα,
ποιὸς πόθος τὴν καρδούλα μου οκληρὰ τὴν τυραννοῦσε,
ποιὸν ὁμορφο στὰ δίχτυα μου λαχτάραγα νὰ ρίξης,
γιὰ ποιὸς θνητὸς βουλήθηκε νὰ παίξῃ μετὰ μένα.
Κεῖνη, πού πρὶν δὲ σέθελε, μοῦπες, θύρθη κοντὰ σου
καὶ δῶρα θὰ σοῦ δώκῃ αὐτῆ, πού πρὶν δὲν τὰ δεχόταν,
γλυκὰ φιλιὰ στὰ μάγουλα, καὶ ἀθέλητά σου ἀκόμα.
Ἔλα καὶ τώρα βγάλε μου τὴς ἔνοιες ἀπ' τὸ νοῦ μου,
χάρισε τῆς καρδούλας μου τὴ μόνη τῆς λαχτάρα,
καὶ πάλι γίνε μου, Θεά, σύντροφος καὶ ὁδηγός μου.

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ

ΣΤΟ ΒΟΣΠΟΡΟ

Χαρισμένο τοῦ ΙΔΑ

Κι ἂν μ' ἐρωτεμένα
τοῦ Βορριᾶ ἡ Νύφη
σ' ἀντικρούζῃ μάτια

Κι ἂν τῆς Δύσης ὅλης
λαίμαργα σὲ βλέπουν
τὰ τρανὰ παλάτια,

Πέ τους μνηστεμένον
ὁ Χριστὸς πὼς σ' ἔχει
μ' ἄλυτη ἀρραβώνα.

Πέ τους—μιὰ γιὰ πάντα—
πὼς θενὰ φορέσης
Γαλανὴ κορώνα.

ΕΛΠΙΔΑ Δ. ΒΟΝΤΖΑΛΙΔΗ